

Instrumenten gemeenteraad

Raadleden hebben diverse instrumenten om hun taak als raadslid goed te kunnen uitoefenen. De instrumenten worden hieronder toegelicht. Ze staan op volgorde van zwaarte.

Feitelijke informatie inwinnen

Raadleden kunnen ter voorbereiding op de vergadering feitelijke vragen rechtstreeks aan de ambtenaar stellen. Het gaat hier om korte vragen ter verduidelijking van het onderwerp, bijvoorbeeld een vraag over de specificatie van bepaalde kosten. Het gaat hier dus niet om vragen met een politiek waardeoordeel.

Mondelinge vragen

Tijdens de besluitvormende ronde kunnen raadsleden ook vragen stellen over een actueel onderwerp. Deze vragen hebben vaak wel een politiek waardeoordeel.

Schriftelijke vragen

Buiten de vergaderingen om kunnen raadsleden ook informatie inwinnen over gebeurtenissen en plannen van het college van B&W. Deze vragen, ook wel artikel 45 moeten binnen de standaardtermijn van vier weken beantwoord worden door het college van B&W.

Verzoek om inlichtingen

Raadleden kunnen individueel een verzoek om inlichtingen aan het college of de burgemeester over het gevoerde bestuur (vertrouwenskwesitie) richten. Dit dient primair om te voorkomen dat met name de leden van fracties die niet in het college van B&W vertegenwoordigd zijn te weinig informatie krijgen.

Verzoek om ambtelijke bijstand

Bij het opstellen van een motie, amendement, initiatiefvoorstel of een ander instrument kunnen raadsleden een verzoek om ambtelijke bijstand indienen.

Initiatiefvoorstel indienen

Raadleden kunnen ook zelf een voorstel aan de raad voorleggen waarover een concreet besluit genomen moet worden.

Motie

Tijdens de besluitvormende ronde kunnen raadsleden door middel van een motie een uitspraak doen over een geagendeerd onderwerp. De uitspraak is een wens, verzoek, opdracht of oordeel (bijvoorbeeld treurnis of afkeuring). De motie is niet bindend en wijzigt het voorliggende besluit niet, maar heeft wel een politieke betekenis.

Motie vreemd aan de orde van de dag

Raadleden kunnen over een actueel onderwerp dat niet is geagendeerd en waarover geen inhoudelijke discussie nodig is, een uitspraak doen.

Amendement

Door middel van een amendement kunnen raadsleden een voorgesteld besluit wijzigen.

Voorstel van Orde

Tijdens de vergadering kunnen raadsleden een voorstel over het verloop van de vergadering, bijvoorbeeld vragen om de vergadering te schorsen.

Extra raadsvergadering beleggen

Wanneer de voorzitter oordeelt dat het nodig is of wanneer ten minste 1/5 van de raadsleden hierom schriftelijk met een opgaaf van redenen verzoekt, kan er een extra besluitvormingsronde worden belegd.

Agenderingsverzoek

raadsleden kunnen een eigen onderwerp of ingekomen stuk agenderen voor de Informatieronde of de meningsvormende ronde. De raad besluit bij meerderheid tijdens de Besluitvormingsronde of een agenderingsverzoek wordt gehonoreerd.

Interpellatie

Een zwaarwegend instrument voor een politiek gevoelig onderwerp is het bevragen of ter verantwoording roepen van het college van B&W in de vergadering. Het onderwerp wordt via een debat in de raadsvergadering behandeld.

Recht van onderzoek of enquête

De raad (geen individuele raadsleden) kan het college diepgravend controleren. Dit is een instrument met een zware politieke lading. Als de meerderheid van de raad instemt kan een onderzoek of enquête worden ingesteld. Er zijn verschillende onderzoeksmogelijkheden voor de raad. Zo zou ook de Rekenkamer kunnen worden gevraagd een onderzoek te verrichten of zou de raad zelf een onderzoek kunnen uitvoeren.